
**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI KOMORNIKI
W REJONIE ULICY KOLEJOWEJ**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OPRACOWANIE:
mgr inż. Emilia Stawska

Komorniki, grudzień 2015 r.

Spis treści:

1.	Podstawy prawne.....	3
2.	Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	3
3.	Materiały źródłowe.	7
4.	Istniejący stan środowiska.....	8
4.1.	Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.....	8
4.2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne.	8
5.	Potencjalne zmiany w środowisku przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	14
6.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.	14
7.	Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.	21
8.	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	21
9.	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	28
10.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	28
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.	30
12.	Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.	30
13.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	33

1. Podstawy prawne.

Prognoza jest dokumentem występującym w procedurze sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.) oraz z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Jest ona elementem systemu ocen oddziaływania na środowisko odnoszących się do dokumentów planistycznych przetransponowanym do prawa polskiego w ramach jego dostosowywania do przepisów unijnych.

Niniejsza prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Przy opracowywaniu prognozy zastosowano metodę prognozowania jakościowego. Polega ono na wykorzystaniu wiedzy na temat prognozowanych zjawisk i procesów. W przypadku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano wiedzę na temat funkcjonowania środowiska oraz jego stanu w obrębie granic opracowania dokumentu, a także wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska.

2. Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej** wywołanego uchwałą Nr VI/61/2015 Rady Gminy Komorniki z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej.

Obszar opracowania planu objęty jest ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową a autostradą A-2 (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego nr 13 z 1998 r. poz. 131) i zmienionym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2006 r., nr 11, poz. 243).

Celem przystąpienia do opracowania jest zmiana parametrów zabudowy ustalonych w w/w miejscowych planach.

Projekt planu zawiera część tekstową oraz załączniki – nr 1: rysunek planu w skali 1:1000, nr 2: rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu, nr 3: rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania. Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zawiera następujące treści:

- 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 4) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 5) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
- 6) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- 7) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 8) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 9) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.

Opracowywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przeznaczają teren pod zabudowę obiektami produkcyjnymi, składami i magazynami oraz zabudowę usługową, drogę publiczną – dojazdową (jako poszerzenie istniejącego pasa drogowego ulicy Opłotki). Na rysunku planu wprowadzono następujące oznaczenia symbolizujące przeznaczenie terenów:

P/U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej;

KDD – teren drogi publicznej – dojazdowej.

Ustaleniami planu na rysunku planu są:

- granica obszaru objętego planem;
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- nieprzekraczalne linie zabudowy;
- przeznaczenie terenu;
- wymiary charakterystycznych odległości.

Elementem informacyjnym na rysunku planu jest orientacyjny przebieg projektowanego układu komunikacyjnego poza planem.

Projektowany dokument powiązany jest z *Polityką ekologiczną państwa*, a także *Programem Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego*.

Podstawą krajowej polityki ekologicznej ujętej w *Polityce ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* są działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Jedną z zasad polityki ekologicznej państwa jest zasada przezorności. Przewiduje ona, że odpowiednie działania powinny być podejmowane już wtedy, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo, że problem wymaga rozwiązania, a nie dopiero wtedy, gdy istnieje pełne tego naukowe potwierdzenie. Prognoza oddziaływania na środowisko wpisuje się w tę zasadę. Przewiduje ona, jakie oddziaływania na środowisko w związku z planowaną inwestycją mogą powstać i zaleca jakie standardy jakości środowiska w związku z tym muszą być dotrzymane oraz jakie działania mogą w związku z tym być podjęte.

Kierunki systemowe zawarte w *Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2012 - 2015* stanowią wcielenie na poziomie regionalnym tych samych kierunków systemowych, które wyznacza *Polityka ekologiczna państwa*.

W „*Programie ...*” wskazano cele i kierunki działań polityki ekologicznej województwa wielkopolskiego do 2023 roku. Są to:

1. **Z zakresu ochrony przyrody** – zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie.
2. **Z zakresu ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów** – prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej i zwiększenie lesistości.

3. **Z zakresu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi** – zrównoważone użytkowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i suszą.
4. **Z zakresu ochrony powierzchni ziemi** – ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.
5. **Z zakresu gospodarowania zasobami geologicznymi** – zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin oraz ochrona środowiska w trakcie ich eksploatacji.
6. **Z zakresu jakości wód i gospodarki wodno – ściekowej** – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego, usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę.
7. **Z zakresu jakości powietrza** – spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza oraz standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa.
8. **Z zakresu hałasu** – zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
9. **Z zakresu pól elektromagnetycznych** – stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych oraz minimalizacja ich oddziaływania na zdrowie człowieka i środowisko.
10. **Z zakresu poważnych awarii przemysłowych** – minimalizacja skutków poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska.
11. **Z zakresu edukacji dla zrównoważonego rozwoju** – kształtowanie postaw ekologicznych mieszkańców województwa, zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku oraz zrównoważona polityka konsumpcyjna.
12. **Z zakresu uwzględnienia zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych** – zapewnienie włączenie celów ochrony środowiska do wszystkich sektorowych dokumentów strategicznych i przeprowadzenia oceny wpływu ich realizacji na środowisko przed ich zatwierdzeniem.
13. **Z zakresu aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym** – kształtowanie harmonijnej struktury funkcjonalno – przestrzennej województwa, sprzyjającej równoważeniu wykorzystania walorów przestrzeni z rozwojem gospodarczym, wzrostem jakości życia i trwałym zachowaniem wartości środowiska.
14. **Z zakresu aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska** – wdrożenie mechanizmów zapewniających aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska.

15. **Z zakresu rozwoju badań i postępu technicznego** – zwiększenie roli wielkopolskich placówek badawczych we wdrażaniu innowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska.

16. **Z zakresu odpowiedzialności za szkody w środowisku** – wdrożenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody.

Spośród w/w celów, te, które zostały podkreślone mają swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. W ramach tych celów, następujące kierunki działań wykazują zgodność z przedmiotowym planem:

- **z zakresu jakości wód i gospodarki wodno – ściekowej:**

- budowa nowych i przebudowa istniejących systemów kanalizacji zbiorczej: poprzez ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków;

- rozbudowa sieci wodociągowej, budowa nowych i modernizacja istniejących ujęć i stacji uzdatniania wody: poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących zaopatrzenia w wodę.

- **z zakresu jakości powietrza:**

- ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych, w tym eliminowanie węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych i zastępowanie go innymi, bardziej ekologicznymi nośnikami ciepła, w tym odnawialnych źródeł energii: poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących zaopatrzenia w energię cieplną.

- **z zakresu aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym:**

- uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyników monitoringu środowiska (w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i wód) oraz identyfikacja konfliktów środowiskowych: uwzględnienie w planie przepisów ustawy Prawo wodne, ustawy o odpadach.

3. Materiały źródłowe.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,
- dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zamieszczone na stronie internetowej,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2012 – 2015,

- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki,
- Studium przyrodniczo – krajobrazowe Gminy Komorniki,
- Strony internetowe:
 - www.geoserwis.gdos.gov.pl
 - www.poznan.wios.gov.pl
 - www.psh.gov.pl

Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy polegała na analizie i porównaniu danych dotyczących obszaru opracowania dokumentu. Następnie dokonano syntezy wyników i sformułowano wnioski. Zastosowano się więc do metody indukcyjno – opisowej polegającej na łączeniu w logiczną całość wszystkich zebranych informacji o środowisku oraz mechanizmach i prawidłowościach rządzących środowiskiem.

4. Istniejący stan środowiska.

4.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.

Teren objęty opracowaniem planu położony jest we wsi Komorniki, pomiędzy ulicą Kolejową a Opłotki. Od wschodu graniczy z miastem Poznań. Obecnie jest niezainwestowany. W sąsiedztwie znajdują się pola uprawne oraz przedsiębiorstwa produkcyjno – usługowe.

4.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska – warunki fizjograficzne.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Pod względem głębszej budowy geologicznej obszar gminy Komorniki położony jest w północnej części monokliny przedsudeckiej w obrębie tzw. jednostki Poznania, w mniejszej jednostce III rzędu zwanej monokliną wolsztyńsko-jarocińską.

Utwory trzeciorzędowe osiągają miąższości 140÷150 m. Reprezentują je utwory piaszczysto – mułowcowo - ilaste oligocenu, a wyżej zalegają piaski i mułki piaszczyste miocenu z poziomami węgla brunatnych i wkładkami iłów węglistych. Na miocenie zalegają pstry ily poznańskie. Miąższości powyższych utworów dochodzą do 100 m.

Utwory czwartorzędowe, które zalegają na iłach plioceńskich mają miąższość od kilku do 80 m. Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego oraz osady fluwioglacjalne i interglacjalne. Na początku plejstocenu omawiany obszar stanowił suchy łąd intensywnie niszczone przez płynące wody powierzchniowe. Rzeźbiły one głębokie rowy – doliny kopalne, które

wypełniły utwory plejstocenijskie. Na tak ukształtowaną powierzchnię nasunął się kilkakrotnie lądolód. Pozostawił on po sobie znaczną ilość osadów bezpośredniej akumulacji wód glacialnych o zróżnicowanej miąższości od około 20 do blisko 75 m, a nawet 120 m w okolicy Mosiny. Efektem działań lądolodu są miejsca zaburzone i zmieszane wraz z utworami plejstocenijskimi tworząc trzony szeregu wzgórz morenowych – np. Wał Pożegowski (132 m n.p.m.) leżący już poza granicami gminy Komorniki.

Utwory czwartorzędowe plejstocenijskie wykształcone są na terenie gminy w postaci piasków i żwirów oraz mułków wodnolodowcowych oraz glin morenowych (dwa lub trzy poziomy). Mają one miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Na glinach morenowych górnych stanowiących podstawowy poziom powierzchniowej budowy geologicznej zalegają w formach wypukłych jak i wklęsłych utwory wodnolodowcowe kemów, ozów, sandrów, bądź też np. w dolinie Warty piaski terasowe.

Materiały wodnolodowcowe występują w najwyższej i najniższej położonych obszarach gminy tzn. budują wzgórza i wały kemo i ozopodobne, występujące w okolicach Chomęcic, na południowy wschód od Szreniawy i na południowy zachód i południowy wschód od Komornik, oraz wyściełają dna rynien glacialnych Chomęcicko-Jarosławskiej i Rosnowiecko-Szreniawskiej, dno doliny Wirenki i wyższe terasy Warty. Utwory holocenijskie w postaci piasków rzecznych, namułków organicznych i torfów występują tu jedynie w nielicznych miejscach form wklęsłych.

Równinę Poznańską, na terenie gminy, stanowi w północnej części wysoczyzna morenowa płaska, wyniesiona na wysokość około 80 m n.p.m., w części południowo-zachodniej jest to wysoczyzna dennomorenowa, falista wyniesiona na rzędną około 90 m n.p.m. Innym elementem rzeźby terenu są długie rynny polodowcowe, niezbyt szerokie i głębokie, ale widoczne w krajobrazie. Są to rynny: rzeki Wirynki (zwanej też Wirenką) i Jezior Rosnowsko-Jarosławieckich oraz – poprzeczna do nich – rynna między Komornikami a Rosnówkiem. Wschodnia granica gminy graniczy z doliną rzeki Warty, z jej trzema terasami: zalewową, środkową i wysoką.

Teren opracowania położony jest na wysokości ok. 84 m n.p.m.

Obszar gminy Komorniki według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) leży na Wysoczyźnie Poznańskiej obejmując swym zasięgiem części subregionów: Równiny Poznańskiej, Pagórków Stęszewskich oraz mały wycinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Na obszarze gminy Komorniki, spotyka się ślady trzech zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego. Każdemu z nich

odpowiada glina morenowa oraz związane z nią fluwioglacjały. Ukształtowanie powierzchni zawdzięczamy środkowopolskiemu zlodowaceniu, obejmującemu południową Wielkopolskę, oraz zlodowaceniu bałtyckiemu obejmującemu szeroki pas północnej Wielkopolski. Jest to obszar charakteryzujący się przede wszystkim obecnością jezior rynnowych i kotlinek bezodpływowych.

Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej obszar gminy Komorniki leży w południowo-zachodniej części regionu klimatycznego Środkowowielkopolskiego. W regionie tym częściej niż w innych regionach należących do obszernego regionu klimatycznego Śląsko-Wielkopolskiego notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadu. Mniej liczne są dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu. Nieco liczniejsze niż w innych regionach są dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadem.

Na terenie gminy przeważają wiatry wiejące z sektora zachodniego (W) i południowo-zachodniego (SW), o średniej prędkości notowanej najczęściej w ciągu roku wynoszącej około 4m/s. Wiatry zachodnie występują najczęściej w okresie od czerwca do września, a południowo-zachodnie – jesienią oraz zimą. Wiatry z kierunku wschodniego występują głównie wczesną wiosną, a wiatry północne zaznaczają swoją obecność rzadko, w porze od kwietnia do lipca.

Średnia temperatura roku dla gminy wynosi 8°C, półrocza zimowego (X-III) około 1,5-2,0°C, a półrocza letniego (IV-IX) przeciętnie 14,5-15,0°C. Liczba dni mroźnych waha się od 30-50, a dni z przymrozkami od 100-110.

Średnie roczne zachmurzenie nieba waha się od 60-67% i najmniejsze jest w maju, a największe w grudniu. Dni pogodnych w roku jest około 40, a dni z dużym zachmurzeniem ponad 140.

Opady atmosferyczne w stosunku do innych elementów pogody są bardziej zmienne tak w czasie jak i w przestrzeni. Średni roczny opad wynosi odpowiednio 568 mm, 550 mm, 551 mm.

Wody powierzchniowe.

Osią hydrograficzną obszaru gminy Komorniki jest rzeka Warta, do której zdążają niewielkie dopływy: Wirynki i Samicy Stęszewskiej. Większa część gminy należy do zlewni

Wirynki, zajmując jej środkowe i południowe partie. Niewielkie fragmenty gminy odwadniają: Samica Stęszewska, Strumień Junikowski, Potok z Lubonia.

Na terenie gminy Komorniki, w jej południowo-zachodniej części, znajdują się większe zbiorniki wodne. Są to jeziora: Chomęcickie, Rosnowskie Duże, Rosnowskie Małe i Jezioro Jarosławskie (Jarosławieckie), które zajmują dno rynny glacialnej Chomęcicko-Rosnowsko-Jarosławieckiej. Natomiast nieco mniejsze zbiorniki wodne występują w rynnie, przebiegającej południkowo i łączącej się z rynną Chomęcicko-Rosnowsko-Jarosławiecką w okolicach Rosnówka i Szreniawy.

Na przedmiotowym terenie brak jest wód powierzchniowych.

Wody podziemne.

Według mapy hydrogeologicznej Polski gmina Komorniki wraz z rozpatrywanym terenem leży w regionie wielkopolskim (XIII). W jego obrębie wydziela się zasadniczy region wielkopolski, w którym główne poziomy użytkowe występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. W utworach czwartorzędu poziom użytkowy tworzą piaski i żwiry i zalega on na głębokości do 80 m.

Z uwagi na budowę geologiczną obszaru oraz krążenie wód w utworach czwartorzędowych wydziela się następujące poziomy wód:

- poziom gruntowy,
- poziom międzyglinowy górny,
- poziom międzyglinowy dolny.

Poziom wód gruntowych związanych jest z osadami zlodowacenia bałtyckiego i holocenu, pozostałe zaś z osadami interglacjałów starszych zlodowaceń.

1. Poziom wód gruntowych występuje w piaskach i żwirach doliny Warty, doliny Wirynki oraz w spiaszczonych, stropowych partiach glin morenowych. Ma on miąższość do 10m. Regionalne znaczenie poziom ten ma w dolinie Warty. Na szczegółowej mapie hydrogeologiczno-sozologicznej Polski, arkusz Mosina, nazwano go poziomem doliny Warty (Q–D). Poziom wód gruntowych zasilany jest w głównej mierze infiltracją opadów, lustro wody ma najczęściej charakter swobodny. Ze względu na geomorfologiczne występowania tych wód, ich bezpośrednie związki z wodami powierzchniowymi, poziom cechuje bardzo duża zmienność w cyklu rocznym.

Głębokość zalegania pierwszego – czwartorzędowego – poziomu wód podziemnych nawiązuje do rzeźby i budowy geologicznej obszaru gminy. Na obszarze wysoczyzny

morenowej płaskiej i falistej pierwszy poziom wód zalega przeważnie na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. (cała północno-zachodnia i zachodnia część obszaru gminy) i od 2m do 5m p.p.t. (okolice Chomęcic, Rosnówka, Szreniawy, północnej części Komornik, Wir i Łęczycy). Jedynie wzdłuż północno-wschodniej granicy, w jej części środkowej, poziom ten zalega głębiej, tj. na 5÷10 m p.p.t.

2. Poziom międzyglinowy górny

Na obszarze gminy Komorniki poziom ten ma ograniczone występowanie przestrzenne. Występuje fragmentarycznie, warstwy wodonośne wykazują dużą zmienność w rozprzestrzenieniu pionowym i poziomym.

3. Poziom międzyglinowy dolny, nazywany jest poziomem Wielkopolskiej Doliny Kopalnej (Q – k).

Poziom Wielkopolskiej Doliny Kopalnej wykształcony jest w postaci osadów piaszczysto-żwirowych, których miąższość wynosi ok. 25 m. Czas przenikania zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynosi od 25 do 100 lat.

W obrębie utworów trzeciorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: mioceński (Tr–M) i oligoceński (Tr–O). Podstawowym jest poziom mioceński, zaś oligoceński ma znaczenie podrzędne.

Trzeciorzędowe utwory wodonośne zalegają na obszarze całej gminy, leżą na bardzo słabo zawodnionych utworach mezozoicznych lub są oddzielone od nich kilkunastometrowymi warstwami mułków oligocenu.

W granicach opracowania hydroizobaty przebiegają na głębokości ok. 5 m p.p.t.

Teren opracowania położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Zasoby kopalin.

Na terenie gminy Komorniki występują następujące złoża kopalin:

Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia złoża (ha)	Średnia miąższość złoża
Komorniki	Kruszywa naturalne – złoża piasków budowlanych	5,99	12,00
Komorniki I	Kruszywa naturalne – złoża piasków poza piaskami szklarskimi	9,92	16,30

Mosina	Węgla brunatne – złoża węgla brunatnych energetycznych	5115,11	32,10
--------	--	---------	-------

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – system MIDAS.

Na przedmiotowym terenie nie znajdują się żadne zasoby kopalin.

Gleby.

Według podziału Polski na regiony glebowo – rolnicze dokonanego przez omawiany obszar znajduje się w granicach Szamotulsko – Opalenickiego regionu glebowo – rolniczego. Charakteryzuje się on przewagą gleb pseudobielicowych i brunatnych wylugowanych, ale także stosunkowo dużym udziałem gleb brunatnych właściwych i czarnych ziem. Gleby regionu Szamotulsko – Opalenickiego są korzystnie uwilgocone, cechują się dobrą retencją wód opadowych.

Użytki rolne w gminie Komorniki charakteryzują się dużym zróżnicowaniem pod względem wartości rolniczych. Największą powierzchnię stanowią grunty kompleksu 4 żytniego bardzo dobrego. Są to przeważnie gleby pseudobielicowe.

Następną grupę powierzchniową wśród kompleksów korzystnych stanowią czarne ziemie oraz gleby brunatne właściwe, wykształcone z glin – kompleksu 2 pszenne dobre – występujące w rejonie Głuchowa, Komornik, Chomęć.

W grupie kompleksów rolniczych okresowo niekorzystnych dla upraw należy: kompleks 5 żytni dobry wykazujący większą wrażliwość na okresowe niedobory wilgoci w okresie wegetacyjnym. Gleby te występują w zwartym kompleksie w rejonie Rosnówka i Walerianowa oraz w wielu enklawach na terenie całej gminy.

Szata roślinna i świat zwierzęcy.

Według podziału geobotanicznego Polski W. Szafera (1972) gmina Komorniki leży w obrębie Poddziału *Pas Wielkich Dolin*, w *Krainie Wielkopolsko – Kujawskiej* oraz w *Okręgu Poznańsko – Gnieźnieńskim*. Kraina Wielkopolsko – Kujawska leży w swej zachodniej części w zasięgu poziomym buka i stopniowo ku wschodowi traci swe atlantyckie składniki florystyczne. W częściach o najniższych opadach rozwija się roślinność kserotermiczna. Dominującymi drzewami leśnymi są: sosny, dęby, lipy, wiązy, klony. Panującymi zespołami leśnymi na wysoczyznach są: bór sosnowy, bór mieszany, grądy, a na siedliskach ciepłych – świetliste dąbrowy, w dolinach rzecznych olszyny oraz lasy i zarośla zalewiskowe. W okręgu Poznańsko – Gnieźnieńskim występują znaczne kontrasty klimatyczne i glebowe zaostrome

przez proces wylesienia znacznych obszarów przez człowieka oraz obniżenie poziomu wód gruntowych z powodu nieopatrnych zabiegów melioracyjnych.

Teren opracowania porośnięty jest głównie roślinnością trawiastą oraz zamieszkiwany jest przez drobne zwierzęta, głównie owady i małe ssaki.

5. Potencjalne zmiany w środowisku przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, na omawianym terenie powstanie zabudowa techniczno – produkcyjna ustalona w obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk pomiędzy zabudową mieszkaniową a autostradą A-2 uchwalonym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XXXV/243/98 z dnia 30 marca 1998 r. i zmienionym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005 r. Funkcja zabudowy pozostanie więc taka sama, inne będą jedynie jej parametry (celem przystąpienia do opracowania planu jest zmiana parametrów zabudowy).

W związku z tym, zmiany w środowisku jakie mogą zajść, będą analogiczne do tych, które zostały przedstawione w rozdziale 8, gdyż charakter zabudowy pozostanie bez zmian.

6. Stan środowiska na obszarach gminy Komorniki oraz powiatu poznańskiego.

W odniesieniu do całej gminy Komorniki stan środowiska przedstawia się następująco:

- Stan wód powierzchniowych i podziemnych:

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Program monitoringu wód na terenie województwa wielkopolskiego realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie gminy Komorniki wydzielono pięć jednolitych części wód powierzchniowych (dla rzek):

- Nr 267 – Potok Junikowski,
- Nr 131 – Samica Stęszewska,
- Nr 499 – Warta od Kopli do Cybiny,
- Nr 498 – Warta od Pyszącej do Kopli,
- Nr 266 – Wirynka.

Powyżej podkreślona została JCW, w granicach której znajduje się teren opracowania planu.

Jednolita część wód powierzchniowych „Potok Junikowski” została w 2014 r. oceniona pod względem potencjału ekologicznego. Badania wykonane zostały w punkcie pomiarowo – kontrolnym Potok Junikowski - Luboń. Badaniom podlegały elementy biologiczne oraz elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne. Pod względem przebadanych elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych wody tej JCW zaliczono do II klasy, natomiast pod względem przebadanych elementów biologicznych wody tej JCW zaliczono do IV klasy.

Zgodnie z opracowaniem pt. „Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i obszarów chronionych”¹ celem środowiskowym dla JCW rzek w zakresie elementów hydromorfologicznych jest osiągnięcie dobrego stanu wód (II klasa). Te cele środowiskowe są konsekwencją wytycznych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”², w którym wskazany cel środowiskowy dla JCW również obejmuje osiągnięcie dobrego stanu wód w zakresie elementów hydromorfologicznych. „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ponadto wskazuje wartości graniczne dla dobrego stanu wód, jak również wymagań dla bardzo dobrego stanu ekologicznego wód w zakresie podstawowych wskaźników biologicznych i fizykochemicznych wody.

Na terenie gminy Komorniki nie wydzielono żadnych jeziornych jednolitych części wód powierzchniowych.

¹ Opracowane na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w 2013 r.

² Opracowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2011 r.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych prowadzonych przez Inspektorat Ochrony Środowiska są jednolite części wód podziemnych. Obszary opracowania planu położone są w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 62³.

W roku 2014 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu poznańskiego prowadzone były przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego. Na terenie gminy Komorniki nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Wody podziemne przebadano natomiast na terenie innych gmin powiatu poznańskiego.

Tab. Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego⁴ w roku 2014.

Lokalizacja otworu	Klasa jakości wód	Użytkowanie terenu
Kalwy, gm. Buk	III – wody zadawalającej jakości	Grunty orne
Buk, gm. Buk	III – wody zadawalającej jakości	Zabudowa miejska luźna
Dakowy Suche, gm. Buk	II – wody dobrej jakości	Zabudowa wiejska
Borówiec, gm. Kórnik	V – wody złej jakości	Lasy
Biskupice, gm. Pobiedziska	II – wody dobrej jakości	Grunty orne

Źródło: „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2014 r.”, WIOŚ 2015 r.

Na obszarze powiatu poznańskiego zlokalizowane są obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych: obszar w zlewni Kopli, obszar w zlewni Mogilnicy i Kanału Grabarskiego, obszar w zlewni Olszynki, Racockiego Rowu i Żydowskiego Rowu.

³ Według informacji pochodzących z mapy opracowanej przez Wydział Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego Pionu Zasobów Wodnych RZGW w Poznaniu Gmina Komorniki znajduje się w granicach JCWPd nr 62. Według informacji zawartych na stronie internetowej Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz portalu e-PSH Gmina Komornika znajduje się w granicach JCWPd nr 60 (numeracja ta będzie obowiązywać od 2016 r.).

⁴ Brak punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie gminy Komorniki.

W 2013 r. badania prowadzono w 2 studniach zlokalizowanych w miejscowościach Będlewo i Wronczyn ujmujących wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Obszar OSN	Ujęcie	Średnie stężenie azotanów (mg NO ₃ /l)	Wynik badań	Użytkowanie terenu
W zlewni Mogilnicy i Kanału Grabarskiego	Będlewo	<0,5	Wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO₃/l)	Pola orne, zabudowa luźna
	Wronczyn	<0,5		Zabudowa wiejska, pola orne

Źródło: „Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie poznańskim w roku 2013”, WIOŚ Poznań 2014 r.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że na terenie powiatu poznańskiego nie ma zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych azotanami pochodzenia rolniczego.

- Stan klimatu akustycznego:

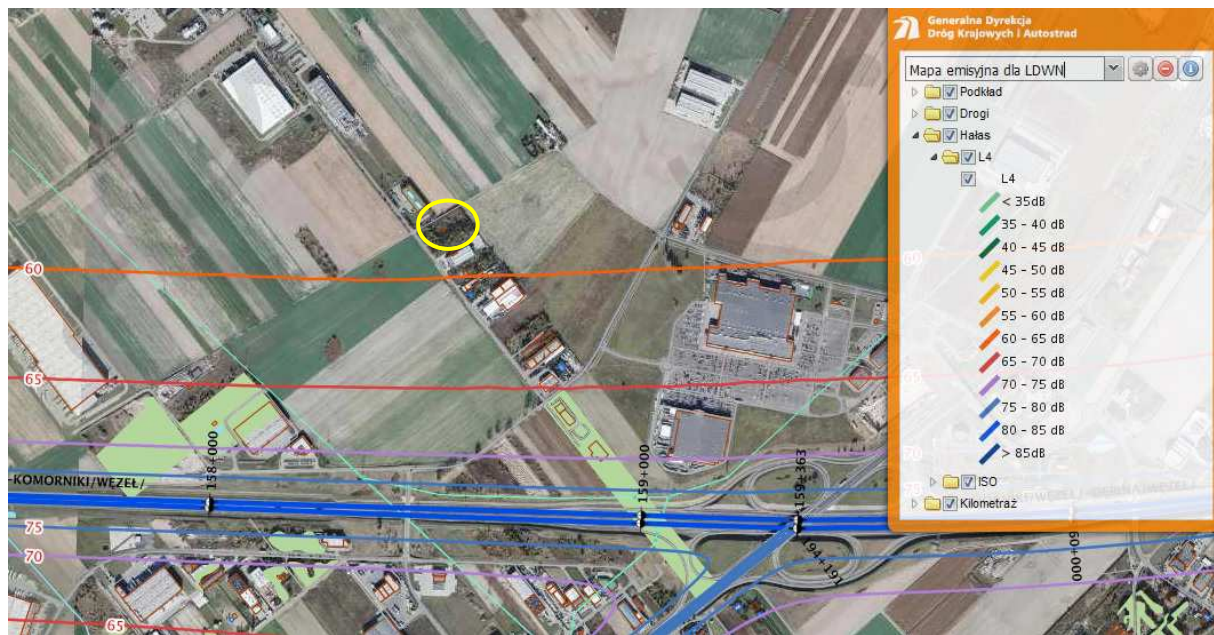
Przez teren gminy Komorniki przebiegają drogi charakteryzujące się dużym natężeniem ruchu, a tym samym dużym natężeniu hałasu, o zasięgu międzynarodowym, krajowym i wojewódzkim. Są to: autostrada A2, droga krajowa nr 5 oraz droga wojewódzka nr 430.

Teren opracowania znajduje się w odległości ok. 570 m od autostrady A-2.

Według danych zamieszczonych na stronie www.geoserwis.gdos.gov.pl na terenie opracowania planu poziom hałasu wynosi poniżej 60 dB ⁵.

⁵ Pomiary hałasu przeprowadzone zostały w 2010 roku.

Ryc. Mapa emisyjna dla LDWN wzdłuż autostrady A-2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl (stan na 22.09.2015r.)

 - orientacyjna lokalizacja terenów objętych opracowaniem planu

- Stan powietrza atmosferycznego:

W 2015r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącą roku 2014. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami:

- dwutlenek azotu,	- kadm,
- dwutlenek siarki,	- benzo(a)piren B(a)P,
- benzen,	- pył PM10,
- ołów,	- pył PM2,5,
- arsen,	- ozon,
- nikiel,	- tlenek węgla.

Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami:

- tlenek azotu,
- dwutlenek siarki,
- ozon.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A⁶ ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów badanych substancji oraz docelowych poziomów badanych substancji.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz docelowych poziomów kadmu, arsenu, niklu oraz pyłu PM_{2,5} i ozonu. Natomiast ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz docelowych poziomów bezno(a)pirenu – do klasy C.

- Stan powierzchni ziemi i gleby:

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Badania te wykonywane są w cyklu pięcioletnim, ostatnie prowadzone były w 2010 roku. Wówczas, na terenie powiatu poznańskiego, wytypowano do badań 1 punkt pomiarowy – w miejscowości Robakowo, gm. Kórnik. Badana gleba wykazała odczyn 5,85 (lekko kwaśna), co oznacza optymalne parametry dla procesów biologicznych związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych. W analizowanej glebie nie stwierdzono nadmiernego zasolenia oraz zanieczyszczenia siarką ani wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi, a radioaktywność pozostała na poziomie typowym dla gleb rolniczych nieskażonych. Wykazano również naturalną zawartość metali śladowych.

Badania te nie były jednak wykonywane w żadnym punkcie na terenie gminy Komorniki. Natomiast w 2002r. Stacja Chemiczno – Rolnicza Oddział w Poznaniu przeprowadziła badania w dwóch punktach pomiarowych w gminie Komorniki w ramach krajowego monitoringu gleb.⁷

⁶ Klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

Klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

Klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

⁷ dla omawianego terenu nie ma aktualnych wyników badań.

Tab.: Wyniki monitoringu regionalnego gleb dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w gminie Komorniki.

Średnia zawartość całkowita w mg/kg									Odczyn pH	Próchnica %	Nr punktu pomiarowego
Pb	Zn	Cu	Ni	Cd	Fe	Cr	Mn	As			
10,8	25,3	6,7	8,3	0,24	7666	11,67	201	3,733	7,3	2,28	39
15,6	36,7	6,0	4,83	0,453	3533	6,67	255	3,133	6,4	1,71	40

Źródło: „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2004”, WIOŚ 2005r.

Ryc.: Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu gleb w gminie Komorniki.

Źródło: „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2004”, WIOŚ Poznań 2005r.

Tab.: Granice tolerancji zawartości pierwiastków toksycznych w glebach wg IUNG Puławy [mg/kg].

Pierwiastek	Zawartość normalna	Dopuszczalna zawartość progowa
Arsen	1-20	20
Kadm	0,1-1	3
Nikiel	2-50	50
Cynk	3-50	300
Miedź	2-60	100
Ołów	10-70	100
Chrom	15-70	100
Mangan	300-600	-
Żelazo	10000-30000	-

Źródło: „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2004”, WIOŚ 2005r.

Porównując otrzymane wyniki badań gleb w gminie Komorniki z dopuszczalnymi wartościami ich zawartości można stwierdzić, że odnotowano naturalną zawartość metali

ciężkich. Wyjątkiem jest zawartość chromu, manganu i żelaza, które występują w ilości mniejszej niż normalna.

Odczyn gleby

Optymalną wartością pH dla gleb użytków rolnych jest 5,0 – 7,0. Wartość pH poniżej 4,5 sygnalizuje niebezpieczeństwo degradacji gleby, natomiast wartość pH powyżej 7,0 świadczy o alkalizacji, która może wywoływać ujemne skutki dla gleby i roślin. Odczyn gleby jest podstawowym i najłatwiej wymierzalnym wskaźnikiem żyzności gleby. Dla próbki oznaczonej numerem 39 uzyskano wartość przekraczającą optymalny zakres pH, natomiast dla próbki 40 – wartość zawierającą się w tym przedziale.

Podsumowując, w gminie Komorniki nie zachodzą zjawiska degradacji gleb spowodowane ich zanieczyszczeniem metalami ciężkimi.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Teren znajduje się poza zasięgiem obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody, poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych, w jego sąsiedztwie nie znajdują się żadne ciekły wodne, poza zasięgiem uciążliwości akustycznych. W związku z tym nie wyznacza się istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko:

W zakresie ochrony obszaru NATURA 2000 oraz innych form chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

Na analizowanym terenie nie zidentyfikowano obszarów Natura 2000 ani innych form chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Nie przewiduje się więc zaistnienia przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony tych obszarów.

W zakresie ochrony bioróżnorodności, fauny i flory oraz krajobrazu:

Aktualnie teren objęty projektem planu użytkowany jest nieużytkiem. Porośnięty jest przede wszystkim roślinnością trawiastą i zamieszkały przez owady i drobne ssaki. Fauna i flora tego terenu nie wyróżnia się więc bioróżnorodnością i występowaniem cennych gatunków roślin i zwierząt. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie więc negatywnie na faunę i florę.

Z uwagi, że omawiany teren położony jest w sąsiedztwie terenów pól uprawnych proponuje się, aby teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej odgrodzić (barierą naturalną lub sztuczną) od terenów rolniczych w taki sposób, aby uniemożliwić zwierzętom żerującym na polach uprawnych wtargnięcie na tereny zainwestowane. Proponuje się również, aby tereny produkcyjne i usługowe otoczyć zielenią wysoką w celu uniknięcia zjawiska nawiewania:

- zewnętrznej warstwy pokrywy ziemnej z pól uprawnych na tereny produkcyjne,
- składowanych materiałów bądź pochodzących z rozładunku z terenów produkcyjnych na tereny rolnicze.

Aktualne tendencje w zakresie zmian bioróżnorodności obejmują m.in.:

- likwidację powierzchni naturalnej i półnaturalnej przyrody, zaburzenia funkcjonowania ekosystemów (w tym ich łączności) wynikającą z postępującej urbanizacji i zagospodarowania;
- zmianę cech naturalnych siedlisk/ekosystemów oraz zmianę walorów przyrodniczych wynikającą z procesów eutrofizacji, odwadniania, zakwaszania gleb, skażenia toksycznymi związkami;
- likwidację i fragmentację siedlisk/ekosystemów, jak i uproszczenie, ujednoczenie i zniszczenie mozaiki siedlisk wynikające ze zmiany sposobów użytkowania ziemi, w tym ograniczenia lub zaniechania tradycyjnych metod produkcji rolnej;
- ograniczenie liczebności populacji gatunków postrzeganych przez człowieka jako konfliktowych (bóbr, wydra, kormoran);
- ograniczenie liczebności populacji wybranych gatunków dziko żyjących wynikającą z ich nadmiernej eksploatacji (grzyby, zioła, ślimaki, niektóre gatunki łowne);
- wypieranie rodzimych gatunków w wyniku postępującej synantropizacji fauny i flory⁸.

Realizacja ustaleń planu wpisuje się w aktualne tendencje w zakresie zmian bioróżnorodności, zwłaszcza w zakresie likwidacji naturalnej i półnaturalnej przyrody.

⁸ Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2003 r.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „krajobraz” to „*postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka*”. Krajobraz może być również rozumiany jako obszar wydzielony ze względu na swoje charakterystyczne cechy przyrodnicze, topograficzne czy antropogeniczne. Teren opracowania jest niewielki, znajduje się w części gminy, która podlega stopniowemu zagospodarowywaniu, a charakter zabudowy, która powstaje jest uwarunkowany z jednej strony sąsiedztwem ciągów komunikacyjnych i zabudowy produkcyjno – usługowej oraz bliskością miasta Poznań, a z drugiej strony peryferyjnemu położeniu względem terenów mieszkaniowych. Należy więc uznać, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na krajobraz, wpisze się natomiast w tę przestrzeń.

Skutki dla powierzchni ziemi, gleby:

W wyniku realizacji nowej zabudowy nastąpi naruszenie powierzchni ziemi oraz jej zagęszczenie i utwardzenie. Zakłócony zostanie naturalny układ warstw przypowierzchniowych. Są to jednakże zmiany związane z realizacją każdego rodzaju inwestycji budowlanych, uznaje się je za nieuniknione.

Ochronę przed skażeniem gleby zapewniają odpowiednie zapisy planu dotyczące się gospodarki odpadami. Gwarantują one gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz dalsze ich zagospodarowanie zgodnie z obowiązującymi w gminie przepisami.

Skutki dla powietrza atmosferycznego:

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” zagrożeniem dla powietrza są zanieczyszczenia emitowane do atmosfery pochodzące z zakładów przemysłowych, obiektów gospodarki komunalnej, transportu kołowego i domowych palenisk.

Aby zapobiec w/w zjawisku i nie doprowadzić do zaistnienia znaczącego oddziaływania na powietrze atmosferyczne, energię cieplną należy pozyskiwać przy użyciu paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji bądź przy użyciu źródeł czystej energii. Zakłady produkcyjne powinny stosować w swoich procesach technologicznych tzw. „czyste technologie” bądź stosować rozwiązania ograniczające negatywne skutki procesów technologicznych dla powietrza atmosferycznego.

W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne:

W celu zapewnienia właściwej ochrony środowiska gruntowo – wodnego należy zapewnić podłączenie omawianego terenu do sieci kanalizacji sanitarnej. Należy ograniczać ilość własnych ujęć wody oraz stosowania zbiorników bezodpływowych. Jak wykazano w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” działalność przemysłowa, awarie przemysłowe, rozszczelnienia zbiorników bezodpływowych, wylewania nieoczyszczonych ścieków do wód lub ziemi stanowią zagrożenie dla wód podziemnych. Jednakże na obszarze opracowania, w związku z brakiem wyposażenia terenu w sieć kanalizacyjną, dopuszczono – do czasu jej realizacji – korzystanie ze zbiorników bezodpływowych. W razie zaistnienia technicznych możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej (oraz sieci kanalizacji deszczowej), właściciel działki ma obowiązek podłączenia się do sieci.

W przypadku realizacji zbiorników bezodpływowych należy mieć na uwadze, aby zachowywały one swoją szczelność, gdyż nieszczelny zbiornik bezodpływowy może zanieczyścić środowisko gruntowo – wodne.

W związku z aktualnym brakiem technicznych możliwości podłączenia do sieci kanalizacji deszczowej, plan ustalił obowiązek odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych z możliwościami funkcji odparowującej i rozsączającej. Takie ustalenia zgodne są z obowiązującymi przepisami – w szczególności §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przepisy te wskazują na konieczność wyposażenia działki w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a w razie braku możliwości przyłączenia dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych z możliwościami funkcji odparowującej i rozsączającej.

Nie przewiduje się zaistnienia negatywnego oddziaływania na jednolite części wód ani nieosiągnięcia celów środowiskowych w wyniku realizacji planu. Wody opadowe i roztopowe mogą być odprowadzane do gruntu po wcześniejszym ewentualnym podczyszczeniu – co sprawi, że te wody, które rozstaną rozprowadzone po terenie nieutwardzonym zostaną pozbawione ładunku zanieczyszczeń. Doły chłonne lub zbiorniki retencyjne muszą posiadać możliwości odparowywania i rozsączającymi, co również ma za zadanie oczyścić wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczeń. Z tego wynika, że nie zaistnieją negatywne

oddziaływania na jednolite części wód oraz że nie nastąpi nieosiągnięcie celów środowiskowych dla tych wód.

Nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń planu na zasoby ilościowe wód. Choć powierzchnia biologicznie czynna wskutek realizacji zabudowy ulegnie zmniejszeniu w stosunku do aktualnego stanu, to ze względu na brak kanalizacji deszczowej, woda opadowa i roztopowa będzie musiała zostać rozprowadzona po terenie nieutwardzonym bądź zgromadzona w dołach chłonnych lub zbiornikach retencyjnych (z funkcją odparowującą i rozsączającą). Po oczyszczeniu, wody te będą mogły zostać rozprowadzone po terenie działki. Dostawa wody odbywać się będzie z istniejącej sieci wodociągowej. Na obecnym etapie nie jest możliwe określenie zapotrzebowania na wodę i przewidywanego jej poboru, gdyż projekt planu określa jedynie przeznaczenie terenu, a nie przesądza o konkretnej inwestycji.

W zakresie oddziaływania na klimat akustyczny i ludzi:

Ze względu na planowaną realizację zabudowy na analizowanym obszarze wzrośnie poziom hałasu. Wzrost emisji hałasu może być szczególnie odczuwany w fazie realizacji inwestycji. Jednakże plan zawiera zapisy obligujące do zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne, zgodne z obowiązującymi normami.

Choć w granicach opracowania nie ma terenów chronionych akustycznie, co oznacza, że tych granicach nie ma obowiązku zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu. Jednakże wskazane jest, aby projektowana zabudowa nie wpływała negatywnie na klimat akustyczny. Środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne, jakie można stosować na terenach P/U dotyczyć mogą m.in. formowania pasów zieleni izolacyjnej. Wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej może spełniać funkcję bariery dźwiękoszczelnej. Realizacja tego zapisu może polegać np. na:

- wprowadzeniu nasadzeń drzew i krzewów w zwartych grupach. Powinny one być zagęszczone od podłoża, składać się z różnych gatunków i mieć odpowiednią wysokość i szerokość;
- formowanie wałów ziemnych obsadzonych krzewami i niewielkimi drzewami;
- formowaniu żywopłotów składających się z krzewów różnej wysokości.

Mimo że zieleń izolacyjna zapewnia stosunkowo niewielkie tłumienie hałasu, to główną rolę odgrywa tutaj aspekt psychologiczny – dla człowieka źródło hałasu wydaje się mniej dokuczliwe wówczas, gdy staje się ono niewidoczne.

Ponadto, na terenach zabudowy usługowej oraz na terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów zastosować również można ściany z prefabrykatów betonowych przeznaczonych do obsadzania roślinami czy ekrany akustyczne porośnięte przez pnącza.

Co więcej, w obiektach usługowych oraz produkcyjnych można stosować tzw. „ciche technologie” obniżające poziom hałasu, a tym samym ograniczające poziom dźwięku emitowany przez maszyny produkcyjne.

Nie przewiduje negatywnego oddziaływania na ludzi – w granicach opracowania nie występują ani nie przewiduje się lokalizacji obiektów, w których wystąpić mogą poważne awarie, jak również tereny objęte opracowaniem zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania związanego z polami elektromagnetycznymi – „w roku 2013, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku”⁹.

W zakresie oddziaływania na klimat:

Obecnie przedmiotowy teren nie jest zabudowany. Tak więc wprowadzenie zabudowy może zmienić lokalne warunki klimatyczne. Funkcjonowanie zabudowy zawsze prowadzi do punktowego wzrostu temperatury powietrza, gdyż zwiększa się udział powierzchni, które szybko się nagzewają – są to przede wszystkim powierzchnie pokryte betonem i asfaltem. Pokrycie powierzchni wpływa również na wartość współczynnika albedo, np. albedo asfaltu to ok. 5-10%, a albedo trawy to ok. 20-25%, co oznacza, że asfalt „oddaje” zaledwie od 5% do 10% promieniowania słonecznego, reszta ciepła jest „zatrzymywana”, co powoduje jego nagzewanie.

Na wzrost temperatury wpływa również typ i gęstość zabudowy – najwyższy współczynnik wzrostu temperatury występuje w centrum miasta, przy gęstej zabudowie powyżej 5 kondygnacji.

⁹ Na podstawie „Informacji o stanie środowiska w roku 2013 i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie poznańskim ziemskim w roku 2013” WIOŚ Poznań 2014 r.

Wzrost temperatury powietrza obserwuje się również na terenach o mniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej¹⁰. Obszary o mniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej to także mniejsze amplitudy dobowe temperatury.

Zabudowa wiąże się również z dostarczaniem sztucznego ciepła w postaci ciepła pochodzącego z ogrzewania domów, działania klimatyzatorów, ruchu samochodowego. Ponadto, tereny zabudowane zatrzymują więcej ciepła, gdyż naturalne procesy ochładzające, takie jak wiatr, nie działają tak efektywnie, jak na terenach niezabudowanych czy o mniejszej intensywności zabudowy.

Tereny zabudowane od niezabudowanych różnią się także pod względem warunków wilgotnościowych. Tereny zabudowane mogą charakteryzować się niższą wilgotnością względną, ale jednocześnie większymi opadami atmosferycznymi.

Aktualne tendencje w zakresie zmian klimatu obejmują m.in. wzrost temperatury powietrza spowodowany rosnącym udziałem powierzchni zabudowanych i ubytkiem terenów biologicznie czynnych, wzrost opadów atmosferycznych na terenach zabudowanych słabnące procesy ochładzające. Należy mieć na uwadze, że pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne prowadzić mogą do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu działalności – „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”¹¹ wskazuje m.in. zwiększone ryzyko powodziowe, osuwiskowe, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie lub obniżenie poziomu wód gruntowych.

Ponieważ realizacja ustaleń planu doprowadzi do zwiększenia udziału powierzchni zabudowanych i zmniejszeniem udziału terenów biologicznie czynnych, należy wnioskować że projektowany dokument „wpisze się” w aktualne tendencje w zakresie zmian klimatu.

Dopuszczenie w planie stosowania źródeł czystej energii oraz dążenie do wyeliminowania węgla jako paliwa stosowanego do ogrzewania gospodarstw domowych może mieć pozytywny wpływ na klimat.

Przedmiotowy teren w przypadku realizacji ustaleń planu będzie charakteryzował się odmiennym niż do tej pory mikro- i topoklimatem, ponieważ pojawi się na nim zabudowa. Jednakże biorąc pod uwagę parametry dla projektowanego zagospodarowania terenu – tj.

¹⁰ Na podstawie opracowania Kuchcik M, Baranowski J. „Różnice termiczne między osiedlami mieszkaniowymi o różnym udziale powierzchni czynnej biologicznie” w: Prace i Studia Geograficzne T.47, ss. 365-372, IGiPZ PAN 2011 r.

¹¹ opracowany przez Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.

zabudowę nie przekraczającą 5 kondygnacji nadziemnych i 20%-owy udział powierzchni biologicznie czynnej, można stwierdzić, że oddziaływanie na klimat nie będzie znaczące.

W zakresie oddziaływania na zasoby naturalne:

Zasoby naturalne to wszystkie twory organiczne i nieorganiczne wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji.

W projekcie planu wzięto pod uwagę wszystkie organiczne i nieorganiczne elementy wykorzystywane przez człowieka. Przy działaniu zgodnie z ustaleniami planu, ich wykorzystanie nastąpi w sposób racjonalny i zrównoważony. Dlatego nie powinno zaistnieć znaczące oddziaływanie na zasoby naturalne.

W zakresie oddziaływania na zabytki i dobra materialne:

W granicach opracowania nie znajdują się żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków czy gminnej ewidencji zabytków.

Dobra materialne to wszystko, co człowiek może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne. Na terenie nie znajdują się żadne dobra materialne, w związku z tym nie przewiduje się negatywnych oddziaływań.

9. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Obszar znajdujący się w granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej nie jest położony w obszarze przygranicznym, w związku z tym jego ustalenia nie będą generowały transgranicznego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

10. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 poz. 1235 ze zm.) organ opracowujący projekt planu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Organem tym, w przedmiotowym przypadku, jest Wójt Gminy Komorniki. W związku z tym, to on jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu w

zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten stanowił będzie główną metodę analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej.

Monitoring powinien obejmować: wykonywanie pomiarów, obserwacji, analiz, przetwarzanie danych oraz ocenę i prognozę stanu środowiska oraz powinien być prowadzony w zakresie wszystkich komponentów środowiska. Rzetelnie prowadzony monitoring pozwoli na:

- zgromadzenie danych o zasobach naturalnych,
- zgromadzenie danych o wielkości zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska,
- dostarczenie danych o stopniu zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska,
- prognozowanie skutków zanieczyszczenia środowiska,
- analiza szybkości zmian w środowisku wywołanych działalnością człowieka,
- formułowanie wniosków i zaleceń,
- opracowanie systemów alarmowych i ostrzegawczych przed wystąpieniem ponadnormatywnych zanieczyszczeń poszczególnych komponentów środowiska.

Zaproponowana metoda – monitoring – powinna być procesem ciągłym, jednostajnym. Natomiast analiza i skonstruowanie konkretnych wniosków powinno być dostosowane do potrzeb i warunków. Może być to analiza przeprowadzona w cyklu miesięcznym, kwartałowym bądź rocznym.

Monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu może również polegać np. na analizie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Mogą to być m.in. dane inspekcyjne, odnoszące się do obszaru objętego projektem planu, takich organów jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska może być prowadzona w stosunku do: wód powierzchniowych i podziemnych (właściwie eksploatowana infrastruktura techniczna, m.in. szczelność zbiorników bezodpływowych), powietrza i klimatu akustycznego (rodzaj wykorzystywanego ogrzewania, mając na uwadze wskaźniki emisyjne), gleb (badania pod kątem skażenia) oraz roślinności. Proponuje się, aby w/w komponenty były badane raz w roku lub dwa razy w roku (na wiosnę oraz jesienią) – zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.

Analiza projektowanego dokumentu planistycznego i materiałów źródłowych oraz ustalenia zawarte w niniejszej prognozie pozwalają stwierdzić, że realizacja projektu planu będzie zachodziła z uwzględnieniem wymogów ochrony poszczególnych komponentów środowiska. W związku z tym, nie wyznacza się rozwiązań mających na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mających być skutkiem realizacji projektowanego dokumentu.

Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań przedstawiono w rozdziale 8 niniejszego opracowania i dotyczą one głównie działań mających na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego, jakości klimatu akustycznego oraz jakości wód podziemnych.

Podczas opracowywania projektu planu nie rozważano rozwiązań alternatywnych. Projekt planu jest odpowiedzią za potrzeby i zamierzenia inwestycyjne właściciela tego terenu. Poszerzenie ulicy Opłotki jest efektem tożsamyh zamierzeń inwestycyjnych gmin Komorniki i Poznań.

Ostatecznie przyjęte rozwiązania są optymalne dla istniejących uwarunkowań – zarówno środowiskowych, jak i społecznych, publicznych oraz prawnych. Projekt został sporządzony przy współdziałaniu miejscowej społeczności, zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z jednoczesnym opiniowaniem i uzgadnianiem właściwych instytucji. Tak więc stanowi on swojego rodzaju ugodę pomiędzy żądaniami wszystkich podmiotów, przyjętą po rozpatrzeniu innych, alternatywnych, sposobów zagospodarowania terenu, i uznana za kompromisową. Co więcej, projekt został sporządzony bazując na dostępnych aktualnie metodach i technikach oraz stosownie do współczesnej wiedzy, dlatego też również z tego powodu uznaje się go za optymalny.

12. Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Polska ratyfikowała wiele konwencji i umów wielostronnych obowiązujących na szczeblu międzynarodowym. Dokumenty te charakteryzują się często dużym stopniem ogólności, szerokim zasięgiem terytorialnym i omawiają kwestie kluczowe dla skali całego globu. Niemożliwym jest, aby ogólne cele takich dokumentów skonfrontować z tak

szczegółowymi i zarazem jednostkowymi zapisami planu odnoszącymi się do bardzo małego obszaru.

Na szczeblu wspólnotowym regulacje dotyczące ochrony środowiska zawarte są w prawie pierwotnym (traktatowym) i wtórnym (dyrektywy, rozporządzenia). Cele i priorytety działań na rzecz ochrony środowiska wskazane są również w wieloletnich programach działania. Cele polityki Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska określone zostały w *Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*. Sposób ich uwzględnienia w projekcie planu przedstawia poniższa tabela:

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
<i>Promowanie środków zmierzających do rozwiązania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu</i>	Ustalenia dotyczące zaopatrywania w ciepło ze źródeł odnawialnych lub charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji.

Na szczeblu krajowym najważniejszym dokumentem ustanawiającym główny cel ochrony środowiska jest Konstytucja mówiąca o zrównoważonym rozwoju. Konstytucja zobowiązuje, aby akty prawne niższego szczebla również zawierały zobowiązanie do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada ta respektowana jest również w *Polityce ekologicznej państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. Główne cele w zakresie ochrony środowiska zawarte w *Polityce ekologicznej państwa* uwzględnione w projekcie planu przedstawia poniższa tabela:

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
<i>Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju</i>	Wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

*Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej.
Prognoza oddziaływania na środowisko.*

<i>gospodarczego kraju współistniejącego w sposób niekonfliktowy z różnorodnością biologiczną</i>	
<i>Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych</i>	Nie dotyczy – na terenie opracowania nie występują lasy.
<i>Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób , aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi</i>	Dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych z możliwościami funkcji odparowującej i rozsączającej.
<i>Ochrona powierzchni ziemi, a w szczególności gruntów użytkowanych rolniczo</i>	Ustalenia dotyczące gospodarki odpadami i gospodarowania zbędnych mas ziemnych.
<i>Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją</i>	Ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę oraz zagospodarowania wód opadowych.
<i>Poprawa jakości wody</i>	
<i>Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców</i>	Ustalenia dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego oraz ochrony powierzchni ziemi.
<i>Poprawa jakości powietrza</i>	Ustalenia dotyczące zaopatrzenia w energię cieplną.
<i>Poprawa gospodarowania odpadami</i>	Ustalenia dotyczące gospodarowania odpadami.
<i>Stworzenie systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek</i>	Nie dotyczy.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej** wywołanego uchwałą Nr VI/61/2015 Rady Gminy Komorniki z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Komorniki w rejonie ulicy Kolejowej.

Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Obszar opracowania planu objęty jest ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk, pomiędzy zabudową mieszkaniową a autostradą A-2 (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego nr 13 z 1998 r. poz. 131) i zmienionym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2006 r., nr 11, poz. 243).

Celem przystąpienia do opracowania jest zmiana parametrów zabudowy ustalonych w w/w miejscowych planach.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki. Poza studium, projektowany dokument powiązany jest z *Polityką ekologiczną państwa*, a także *Programem Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego*.

Materiały źródłowe.

Przy sporządzaniu prognozy korzystano z dokumentów dotyczących stanu środowiska i gminy Komorniki oraz dokumentów udostępnianych przez instytucje zajmujące się ochroną środowiska i badaniem jego stanu.

Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu.

Teren objęty opracowaniem planu położony jest we wsi Komorniki, pomiędzy ulicą Kolejową a Opłotki. Od wschodu graniczy z miastem Poznań. Obecnie jest niezainwestowany. W sąsiedztwie znajdują się pola uprawne oraz przedsiębiorstwa produkcyjno – usługowe.

Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.

Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Pod względem głębszej budowy geologicznej obszar gminy Komorniki położony jest w północnej części monokliny przedsudeckiej w obrębie tzw. jednostki Poznania, w mniejszej jednostce III rzędu zwanej monokliną wolsztyńsko-jarocińską.

Teren opracowania położony jest na wysokości ok. 84 m n.p.m.

Obszar gminy Komorniki według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) leży na Wysoczyźnie Poznańskiej obejmując swym zasięgiem części subregionów: Równiny Poznańskiej, Pagórków Stęszewskich oraz mały wycinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej obszar gminy Komorniki leży w południowo-zachodniej części regionu klimatycznego Środkowowielkopolskiego. W regionie tym częściej niż w innych regionach należących do obszernego regionu klimatycznego Śląsko-Wielkopolskiego notowane są przypadki występowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej bez opadu. Mniej liczne są dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu. Nieco liczniejsze niż w innych regionach są dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem i opadem.

Wody powierzchniowe.

Osią hydrograficzną obszaru gminy Komorniki jest rzeka Warta, do której zdążają niewielkie dopływy: Wirynki i Samicy Stęszewskiej. Większa część gminy należy do zlewni Wirynki, zajmując jej środkowe i południowe partie. Niewielkie fragmenty gminy odwadniają: Samica Stęszewska, Strumień Junikowski, Potok z Lubonia.

Na przedmiotowym terenie brak jest wód powierzchniowych.

Wody podziemne.

Według mapy hydrogeologicznej Polski gmina Komorniki wraz z rozpatrywanym terenem leży w regionie wielkopolskim (XIII).

W granicach opracowania hydroizobaty przebiegają na głębokości ok. 5 m p.p.t.

Zasoby kopalin.

Na terenie gminy Komorniki występują następujące złoża kopalin: kruszyw naturalnych i węgla brunatnego.

Na przedmiotowym terenie nie znajdują się żadne zasoby kopalin.

Gleby.

W granicach opracowania hydroizobaty przebiegają na głębokości ok. 5 m p.p.t.

Szata roślinna i świat zwierzęcy.

Teren opracowania porośnięty jest głównie roślinnością trawiastą oraz zamieszkiwany jest przez drobne zwierzęta, głównie owady i małe ssaki.

Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, na omawianym terenie powstanie zabudowa techniczno – produkcyjna ustalona w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w południowej części Plewisk pomiędzy zabudową mieszkaniową a autostradą A-2 uchwalonym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XXXV/243/98 z dnia 30 marca 1998 r. i zmienionym uchwałą Rady Gminy Komorniki nr XLII/255/2005 z dnia 12 grudnia 2005 r. Funkcja zabudowy pozostanie więc taka sama, inne będą jedynie jej parametry (celem przystąpienia do opracowania planu jest zmiana parametrów zabudowy).

W związku z tym, zmiany w środowisku jakie mogą zajść, będą analogiczne do tych, które zostały przedstawione w rozdziale 8, gdyż charakter zabudowy pozostanie bez zmian.

Stan środowiska na obszarze miasta i gminy Komorniki oraz na terenach położonych najbliżej obszaru opracowania.

W prognozie oceniono stan wód powierzchniowych i podziemnych, stan klimatu akustycznego oraz stan powietrza atmosferycznego i stan gleb.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Teren znajduje się poza zasięgiem obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody, poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych, w jego sąsiedztwie nie znajdują się żadne ciekі wodne, poza zasięgiem uciążliwości akustycznych. W związku z tym nie wyznacza się istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, a także na środowisko.

- znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz jego integralność: nie przewiduje się.
- znaczące oddziaływania na bioróżnorodność, faunę i florę: Realizacja ustaleń planu nie wpłynie więc negatywnie na faunę i florę.
- znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi, glebę: W wyniku realizacji nowej zabudowy nastąpi naruszenie powierzchni ziemi oraz jej zagęszczenie i utwardzenie.
- znaczące oddziaływania na powietrze atmosferyczne: Aby zapobiec w/w zjawisku i nie doprowadzić do zaistnienia znaczącego oddziaływania na powietrze atmosferyczne, energię cieplną należy pozyskiwać przy użyciu paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami

emisji bądź przy użyciu źródeł czystej energii. Zakłady produkcyjne powinny stosować w swoich procesach technologicznych tzw. „czyste technologie”.

- znaczące oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne: W przypadku realizacji zbiorników bezodpływowych należy mieć na uwadze, aby zachowywały one swoją szczelność, gdyż nieszczelny zbiornik bezodpływowy może zanieczyścić środowisko gruntowo – wodne.

- znaczące oddziaływania na klimat akustyczny i ludzi: nie przewiduje się.

- znaczące oddziaływania na klimat: wprowadzenie zabudowy może zmienić lokalne warunki klimatyczne.

- znaczące oddziaływania na zasoby naturalne: nie przewiduje się.

- znaczące oddziaływania na zabytki i dobra materialne: nie przewiduje się.

Możliwe trans graniczne oddziaływanie na środowisko.

Teren znajdujący się w granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie są położone na obszarze przygranicznym, w związku z tym nie przewiduje się trans granicznego oddziaływania na środowisko.

Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Przewidywaną metodą analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu będzie monitoring, czyli regularne – jakościowe i ilościowe – pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk. Monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu może polegać np. na analizie i ocenie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań, odnoszących się do obszaru objętego projektem planu, uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska może być prowadzona w stosunku do: wód powierzchniowych i podziemnych (właściwie eksploatowana infrastruktura techniczna, m.in. szczelność zbiorników bezodpływowych), powietrza i klimatu akustycznego (rodzaj wykorzystywanego ogrzewania, mając na uwadze wskaźniki emisyjne), gleb (badania pod kątem skażenia) oraz roślinności. Proponuje się, aby w/w komponenty były badane raz w roku lub dwa razy w roku (na wiosnę oraz jesienią) – zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.

Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań przedstawiono w rozdziale 8 niniejszego opracowania i dotyczą one głównie działań mających na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego, jakości klimatu akustycznego oraz jakości wód podziemnych. Podczas opracowywania projektu planu nie rozważano rozwiązań alternatywnych.

Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W prognozie wykazano zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska następujących dokumentów:

Na szczeblu wspólnotowym:

- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Na szczeblu krajowym:

- Polityka Ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016.